

**UCHWAŁA Z DNIA 27 CZERWCA 2008 R.**  
**SNO 59/08**

*Przewodniczący: sędzia SN Piotr Hofmański (sprawozdawca).*  
*Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski, Józef Skwierawski.*

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem protokolanta w sprawie sędziego Sądu Okręgowego po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2008 r. w związku z zażaleniem obwinionego sędziego na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 16 maja 2008 r., sygn. akt (...), w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych

u c h w a l i ł :

1. zmienić zaskarżoną uchwałę w ten sposób, że
  - przyjąć za podstawę zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych i obniżenia jego wynagrodzenia art. 129 § 1 i § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.)
  - w pkt. I zaskarżonej uchwały wyeliminować wyraz „przedłużyć”;
2. utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę;
3. kosztami postępowania w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych i obniżenia wynagrodzenia obciążyć Skarb Państwa.

**U z a s a d n i e n i e**

Uchwałą z dnia 18 stycznia 2008 r. w sprawie o sygn. akt (...), Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, powołując się na przepis art. 130 § 2 u.s.p. zawiesił w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego. Uchwała ta zapadła w wyniku wcześniejszego zarządzenia przez Prezesa Sądu Okręgowego przerwy w czynnościach służbowych sędziego w związku z uzyskaniem informacji o spowodowaniu przez niego w dniu 24 grudnia 2007 r. kolizji drogowej i prowadzenia samochodu w stanie nietrzeźwości. Uchwała powyższa została poddana kontroli instancyjnej na skutek zażalenia wniesionego przez sędziego Sądu Okręgowego. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 20 marca 2008 r. zmienił zaskarżoną uchwałę w ten sposób, iż za podstawę prawną zawieszenia sędziego przyjął przepis art. 130 § 3 u.s.p., natomiast czas zawieszenia w czynnościach służbowych określił do dnia 30 kwietnia 2008 r.

Na skutek wniosku złożonego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Apelacyjnym, Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 16 maja 2008 r., wydaną w sprawie o sygn. akt (...), powołując się na przepis art. 129 § 1 i § 2

u.s.p., przedłużył zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego do dnia 30 sierpnia 2008 r. oraz obniżył o 25 % na czas trwania tego zawieszenia wysokość jego wynagrodzenia.

Powyższą uchwałę zaskarżył sędzia Sądu Okręgowego, podnosząc zarzuty obrazy prawa procesowego mającą wpływ na treść uchwały:

- art. 8 § 2 k.p.k. i odpowiednio stosowanego art. 442 § 3 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p., polegającą na orzeczeniu wbrew wskazaniom co do dalszego postępowania wyrażonym w uchwale Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 20 marca 2008 r. w przedmiocie czasokresu zawieszenia w czynnościach służbowych, podczas gdy wskazane przepisy obligowały Sąd do respektowania zapatrywań Sądu Odwoławczego;
- art. 129 § 1 u.s.p. w związku z art. 313 § 1 k.p.k. polegającej na uznaniu, że do zawieszenia w czynnościach służbowych wystarczającymi są: wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziemu i „stwierdzenie pewnego prawdopodobieństwa wiarygodności dowodów obciążających”, podczas gdy treść powołanych przepisów we wzajemnym powiązaniu oraz utrwalone orzecznictwo Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego nakazują, aby Sąd pierwszej instancji swoje rozstrzygnięcie oparł przede wszystkim na „dostatecznie uzasadnionym podejrzeniu” dokonania czynu;
- art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p., polegającej na wybiórczej i jednostronnej ocenie materiału dowodowego połączonej z interpretowaniem dowodów na niekorzyść obwinionego, a także naruszeniu reguł prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego,
- odpowiednio stosowanego art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p. polegającej na wydaniu orzeczenia co do tych samych czynów, w tej samej kwestii i w oparciu o materiał dowodowy uzupełniony na jego korzyść, podczas gdy incydentalne zawieszenie obwinionego w czynnościach służbowych zostało prawomocnie zakończone uchwałą Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego w sprawie SNO 21/08.

Opierając się na powyższych zarzutach, sędzia Sądu Okręgowego wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały poprzez przywrócenie mu prawa do wykonywania czynności służbowych sędziego Sądu Okręgowego.

**Rozpoznając zażalenie Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:**

Zaskarżona uchwała wymaga skorygowania w zakresie wskazanej w niej podstawy prawnej decyzji o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych i obniżenia na czas tego zawieszenia wysokości wynagrodzenia sędziego. Skorygowano

także treść rozstrzygnięcia o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych poprzez przyjęcie, że na podstawie art. 129 § 1 u.s.p. doszło do zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych, nie zaś do przedłużenia okresu zawieszenia.

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego wskazano art. 129 § 1 i 2 u.s.p. Jest to podstawa o tyle wadliwa, że art. 129 § 2 u.s.p. dotyczy obligatoryjnego zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych w wypadku podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej. W niniejszej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca, w związku z czym zamiast art. 129 § 2 u.s.p., jako podstawa decyzji Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, powinien być powołany art. 129 § 3 u.s.p. dotyczący obniżenia wysokości wynagrodzenia sędziego na czas zawieszenia. Uchybienie procesowe skorygowane przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w sposób oczywisty nie mogło mieć najmniejszego wpływu na treść rozstrzygnięcia w sprawie.

Druga konieczna korekta treści rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego jest następstwem przyjęcia, że w sprawie nie doszło do przedłużenia okresu zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych, lecz do zawieszenia go w tych czynnościach na odrębnej podstawie prawnej. O ile bowiem zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych na podstawie art. 130 § 3 u.s.p. następuje w reakcji na wydane w trybie określonym w art. 130 § 1 u.s.p. zarządzenie natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych, to zawieszenie w czynnościach służbowych na podstawie art. 129 § 1 u.s.p. związane jest z wszczęciem przeciwko sędziemu postępowania dyscyplinarnego. Nie jest więc ono kontynuacją zawieszenia orzeczonego na podstawie art. 130 § 3 u.s.p., ale samoistnym zawieszeniem powiązaniem z zaistnieniem nowej przesłanki realizującej się wraz z wszczęciem postępowania dyscyplinarnego.

Nawiasem mówiąc, zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych na podstawie art. 129 § 1 u.s.p. nie powinno następować na czas określony uchwałą, albowiem zgodnie z art. 132 u.s.p. zawieszenie to ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego. Tej wadliwości zaskarżonej uchwały Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny nie mógł jednak skorygować, albowiem z uwagi na zaskarżenie jej jedynie przez obwinionego sędziego, chroni go zakaz *reformationis in peius* (art. 434 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.).

Zażalenie sędziego Sądu Okręgowego okazało się bezzasadne i nie podlegało uwzględnieniu.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do najdalej idącego zarzutu naruszenia art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p., jako stanowiącego bezwzględną przyczynę odwoławczą. W ocenie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego jego podniesienie w niniejszej sprawie polega na nieporozumieniu. Nie można pominąć tego, że inny był przedmiot rozstrzygnięcia w sprawie zakończonej prawomocnie

uchwałą Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego w sprawie SNO 21/08 (zawieszenie sędziego w czynnościach na czas do dnia 30 kwietnia 2008 r.), o innym zaś przedmiocie rozstrzyga się w sprawie rozpoznanej obecnie (zawieszenie sędziego w czynnościach na okres od dnia 1 maja 2008 r. do dnia 30 sierpnia 2008 r.). Obydwie uchwały Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego oparte są – jak wskazano powyżej – na odrębnej podstawie prawnej i podejmowane są w rozmaitych sytuacjach procesowych. Wbrew sugestii skarżącego, w postępowaniu w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych nie wydaje się orzeczenia co do jakichkolwiek czynów, zaś kwestia tożsamości materiału dowodowego, na jakim opiera się orzeczenie w obu sprawach, nie ma dla oceny zarzutu *rei iudicatae* jakiegokolwiek znaczenia.

Nietrafny jest także zarzut obrazy art. 8 § 2 i art. 442 § 3 k.p.k. w związku z art. 128 u.s.p. Związanie zapatrywaniami prawnymi i wskazaniem co do dalszego postępowania dotyczy wszak jedynie sądu rozpoznającego sprawę ponownie po uchyleniu orzeczenia i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, zaś taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Zaskarżoną uchwałą Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego orzekano przecież o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych w związku z wszczęciem postępowania dyscyplinarnego, nie zaś w kwestii zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych na podstawie art. 130 § 3 u.s.p., co było przedmiotem postępowania zakończonego uchwałą Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 20 marca 2008 r. W związku z powyższym, Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny dysponował w niniejszej sprawie pełnią samodzielności jurysdykcyjnej i nie był związany orzeczeniem jakiegokolwiek innego sądu bądź organu, zgodnie z art. 8 § 1 k.p.k., stosowanym w postępowaniu dyscyplinarnym odpowiednio, w związku z art. 128 u.s.p. Wbrew sugestii skarżącego, nie zachodził tu przypadek, o którym mowa w art. 8 § 2 k.p.k., ponieważ wydana w poprzedniej sprawie uchwała Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego nie może być uznana za prawomocne rozstrzygnięcie sądu kształtujące prawo lub stosunek prawny w rozumieniu tego przepisu.

Nieskuteczna okazała się próba zakwestionowania w sprawie niniejszej oceny Sądu pierwszej instancji co do spełnienia przesłanek zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych. Kwestia wartości dowodowej zebranych w sprawie materiałów świadczących o popełnieniu przez sędziego zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego nie jest przedmiotem oceny sądu dyscyplinarnego orzekającego w trybie określonym w art. 129 u.s.p. Ocena ta dokonana bowiem zostanie dopiero w toczącym się postępowaniu dyscyplinarnym. Trafnie przyjął Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w zaskarżonej uchwale, że podstawą decyzji o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych jest fakt wszczęcia przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego, co nastąpiło postanowieniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego

w Sądzie Apelacyjnym z dnia 16 stycznia 2008 r. Nie ulega też wątpliwości, że względem poważy służby wymaga, aby sędzia, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, na czas tego postępowania, odsunięty był od pełnienia obowiązków służbowych.

Niezasadne jest też twierdzenie skarżącego, jakoby obniżenie jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia go w czynnościach służbowych stanowiło dla niego nadmierną dolegliwość finansową wobec sytuacji osobistej, w jakiej się znalazł. Zgromadzone w sprawie dokumenty przeczą możliwości przyjęcia, aby finansowa sytuacja obwinionego stała się, na skutek obniżenia jego wynagrodzenia, „katastrofalna”. Sytuacja finansowa obwinionego sędziego Sądu Okręgowego wzięta została pod uwagę przez Sąd pierwszej instancji, który – wbrew wnioskowi Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego – obniżył jego wynagrodzenie jedynie o 25 %, a nie o żądane 50 %.

Biorąc powyższe pod wagę, orzeczono jak w uchwale.